

En ruggig historia från Håsjö

Sägner från Blandstenen

Artikel ur ÖP (1961) av signaturen ” Sven-Erik ”.

För snart 130 år sedan, nämnare bestämt den 23 sept. 1831 utfördes en avrättning medelst halshuggning på gränsen mellan Ragunda och Håsjö, utefter vägen ”Kälagåtte ” vid den så kallade ” Blandstenen ”.

Det var en f. d. dräng Nils Håkansson från Håsjö som då miste huvudet för att han förgiftat sin makas farmor.

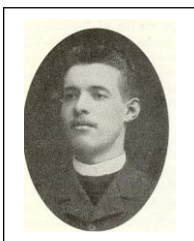
Inte förrän efter ett halvt år uppdagades mordet och Nils Håkansson blev dömd till döden.

Vid platsen för avrättningen finns lämningar kvar och man har hittat bl. a. den stock som användes vid halshuggningen. Hålet efter den påle som den huvudlösa kroppen sedan upphängdes i finns också kvar.

Där Håkansson legat vid avrättningen hade grävts en rätt så stor grop, även den gropen har man hittat.

Vad som nu saknas är kvarlevorna efter mördaren och sägner berättar att han bara grävts ner i myrkanten ca ett 15-tal meter från avrättningsplatsen.

Det finns många versioner om hur mordet skulle ha gått till men den mest tillförlitliga har vi hämtat ur Anton Anderssons bok ” Seder och bruk kring 1800 i Ragunda Tingslag ” och för berättelsen står Axel Carlsson i By.

←---- Axel Carlsson i By.

Sägner berättar:

Som dräng kom till By i Håsjö Nils Håkansson från Pålgård.

Han blev gift med gårdens enda dotter och arvtagerska.

Hennes farmor, Brita Pehrsdotter hade undantag på gården. Det blev från första början ett spänt förhållande mellan henne och Nils Håkansson.

Genom ett förfalskat läkarrecept lyckades han få ut arsenik på ett apotek i Sundsvall.

Vetande att gumman brukade gräva i, och smaka på allt som stod i skafferiet anordnades välling (i tingsprotokollet står vört) med iblandad arsenik.

Farmodern smakade som väntat på vällingen och blev sjuk och avled i svåra magplågor 4 maj 1829 (8 maj ??)

Dessförinnan hade hon framkastat misstanken om att hon blivit förgiftad. Forts.

Ryktet gick länge i byn att Håkansson förgiftat gumman och ett halvt år efter hennes död, grävdes hon upp och en läkare från Sundsvall hittade arsenik i magen på henne.

Vid förhör erkände Nils Håkansson så gott som genast och han dömdes till döden medelst halshuggning.

På den tiden var Pålgård centralorten i Ragunda dit även tingshuset var förlagt. Enligt vad som berättas skulle Nils Håkansson ha rymt ur häktet ett flertal gånger men alla gånger infångats igen.

Den 23 sept. 1831 (21/9 i Gulliksläkten) lät bödeln bilan falla och många av dem som blivit kallade att närvara vid avrättningen föll i sin tur avsvimmade till marken av den hemska synen. (De blev kallade för att stå i ”spetsgård” runt den anklagade som skulle halshuggas, för att han ej skulle kunna rymma.

Erik Olov Jönsson, 21 år gammal fr. Håsjö , son till Jöns Erson Ström, var en av ungdomarna som blev kallade för att stå i ”spetsgården”. tillägg av Msp)

Samtidigt fanns det dock folk som utnyttjade avrättningen för sina vidskepliga åtgärder att bota fallandesot och andra sjukdomar.

Så snart avrättningen skett, skyndade man fram och tog vara på blodet efter den döde för att senare användas vid de vidskepliga förehavandena.

Många mödrar vars barn hade engelska sjukan passade också på att ”jorddra ” sina barn för att bota dem från sjukdomen.

Det var en hel del om denna vida omtalade avrättning, och än idag lever sägnen kvar kring denne Nils Håkansson. /Sven-Erik /